19.02.2025р. Гр.24. Історія України.Урок 88.

Тема: Геополітичний вибір України.

2004 рік – нове керівництво на чолі з В.Ющенком проголосило курс на євроінтеграцію. США надали Україні статус держави з ринковою економікою, вступ у СОТ, лобіювання про вступ України і Грузії до НАТО.

Міжнародна політика України проходила під знаком утвердження євроінтеграційного курсу. Все йшло до того, що Україна стане асоційованим членом Євросоюзу. 21 листопада, за сім днів до Вільнюського саміту, на якому передбачалося підписати Угоду про Асоціацію Україна–ЄС, Кабінет Міністрів України прийняв постанову, відповідно до якої призупинялася підготовка цього важливого документа. Постанова уряду викликала надзвичайну напругу в засобах масової інформації, в політичному житті країни, в Європейському Союзі і призвела, як показали подальші дії, до глибокої політичної економічної кризи. Одним словом, Україна ударилася головою в лобове скло і влада мала дати аргументовану відповідь на питання, чому так сталося. Однією із причин кризи українська влада назвала небажання Євросоюзу компенсувати Україні втрати, які країна зазнає після підписання Угоди. Головний аргумент влади – підписання Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом призведе до закриття сотень підприємств, масового безробіття і краху української економіки. Призупинити євроінтеграцію настійно рекомендували представники українського бізнесу. Масові протести в Україні, що почалися наприкінці листопада минулого року, вимагали ґрунтовного аналізу євроінтеграційного курсу як владних структур, так і опозиції. В підсумку європауза стала несподіваною для величезної кількості українців. Попередня інформація про наміри призупинити підготовку до підписання Угоди про Асоціацію Україна – ЄС була відсутня. І хоча зі змістом Угоди про Асоціацію мало хто із тих, що вийшов на вулицю, був ознайомлений, але «жити як в Європі» хочуть багато хто. Це одна із причин, чому люди вийшли на майдан Незалежності. Володимир Фесенко: «Четвертий рік президентства Януковича був спробою зробити геополітичний вибір. Це становило його основну сутність, навіть на шкоду внутрішній політиці. Значна його частина була присвячена спробі підписати угоду з Євросоюзом, проте відповідна реакція Москви різко охолодила євроінтеграційний запал

і призвела спочатку до різкого гальмування, а потім і до розвороту на новий зовнішньополітичний курс. Власне, саме це стало спусковим гачком для політичної кризи останніх трьох місяців, яка відбулася б обов'язково через наростання соціально-економічних проблем, але сталася саме зараз через зовнішньополітичні зигзаги. І тепер тільки від того, яким чином розрядиться криза, залежить подальший геополітичний вибір України». З 22 лютого Україна із президентсько-парламентської стала парламентсько-президентською республікою . У цей самий день Верховна Рада України задовольнила заяву Володимира Рибака про відставку. Головою Верховної Ради обрали Олександра Турчинова. На відео з'явилася заява Януковича про те, що у відставку він не збирається, а те, що відбувається в країні, вважає державним переворотом. У відповідь парламент прийняв постанову про самоусунення Президента від виконання обов'язків і призначив дострокові президентські вибори 25 травня 2014 року. Виконання обов'язків Президента Верховна Рада поклала на спікера парламенту Олександра Турчинова. У Харкові з лікарні «Укрзалізниці» на волю на основі декриміналізації статті, згідно з якою вона була засуджена, вийшла Юлія Тиморшенко. Поряд із цим Верховна Рада ухвалила закон про перешкоду проявам сепаратизму, ще раз відмінила вже відмінені раніше «закони 26 січня». 26 лютого після погодження з Майданом Верховна Рада України затвердила Кабінет Міністрів. Прем'єр-міністром затверджено Арсенія Яценюка. Перший віце-прем'єр Віталій Ярема, віце-прем'єри – Олександр Сич і Володимир Гройсман, міністр Кабміну – Остап Семеряк, 15 міністрів. Ескалація конфлікту між владою і опозицією Україні під постійним контролем за рубежем: у США, Європейського Союзу, Росії. США. Госдепартамент США не тільки спостерігав, як відбувалися події в Україні, а підтримував постійний зв'язок із лідерами опозиції через Посольство США в Україні і безпосередньою участю державних чиновників країни у цих подіях. Призначений Прем'єр-міністр України відвідав з офіційним візитом США, де мав офіційну зустріч з президентом США. Українське питання постійно обговорювалося в Раді Безпеки ООН. 21 березня п.р. Київ відвідав генсек ООН Гімун. Європейський Союз. У ЄС ситуацію в Україні обговорювали постійно. Україну орієнтували на виключно мирний спосіб вирішення внутрішнього конфлікту. Що стосується підписання

Угоди про Асоціацію України з ЄС. Угоду про Асоціацію з ЄС, її політичну частину 21 березня підписали Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, керівник ЄС і лідери всіх 28 країн-членів ЄС . Політична частина Угоди про Асоціацію з ЄС визначає ясність зовнішньополітичного вибору країни. Під стягом ЄС починає формуватися вся державна політика в Україні. Стартує велика кількість реформ, які спрямовані на викорінення корупції, захист прав простих громадян, розширення свободи ЗМІ, переорієнтацію правоохоронних органів. Підписання Угоди про Асоціацію відкриває для України шлях до безвізового режиму. У майбутньому належить після ґрунтовного опрацювання підписати економічну частину Угоди, а також наполягати, щоб в Угоду про Асоціацію був внесений пункт про перспективу членства України в ЄС. Ідеться також про затвердження узгодженого плану дій з метою урегулювання проблем у торговоекономічному співробітництві з Росією й іншими членами Митного союзу, пов'язаних зі створенням зони вільної торгівлі між Україною і ЄС. Росія. 17 грудня в Москві відбулася зустріч президентів України і Росії. Досягнута домовленість зі стратегічних проблем українсько-російських взаємовідносин. Питання про вступ України в Митний союз, як і інтеграція, не обговорювались. Була досягнута домовленість, що Росія знизить ціну газу для України до 268,5 доларів за тисячу кубометрів. Керівники «Газпрому» і «Нафтогазу» підписали доповнення до контракту на поставку і транзит голубого палива. Доповнення мало діяти з січня 2014 року до закінчення контракту у 2019 році. Передбачалося, що Росія розмістить у цінних паперах українського уряду частину своїх резервів із Фонду національного добробуту в обсязі 15 мільярдів доларів з метою підтримки бюджету України. Україна і Росія підписали «Дорожну карту» щодо поступової відміни всіх обмежень при взаємній торгівлі, про спільні дії зі спорудження переходу через Керченську протоку, активізацію роботи з відновлення серійного виробництва літаків сімейства АН-134, а за підсумками випробувань військово-транспортного літака АН-70 прийняти рішення про початок його серійного виробництва. Прийняті стратегічні рішення внаслідок переговорів президентів України і Росії були анексовані виникненням конфлікту в Криму. У Москві 18 березня підписана Угода про приєднання Криму до складу Російської Федерації . Угоду підписали прем'єрміністр АРК Сергій Аксьонов, спікер ВР АРК

Володимир Константинов, народний голова Севастополя Олексій Чалий і президент Російської Федерації Володимир Путін. У прес-службі Кремля повідомили, що в Криму тепер діють закони РФ. МЗС України: «Ми не визнаємо ніколи ані так званої незалежності, ані так званої угоди про приєднання Криму до РФ. Україна буде вживати всіх міжнародних заходів для відновлення статус-кво». Захід активно відреагував на ці події. Білий дім запевнив, що світ ніколи не визнає законності входження Криму в РФ. Прийняття Криму до складу РФ суперечить нормам міжнародного права, – заявив президент Ради ЄС Херман Ван Ромлей і глава Єврокомісії Жозе Мануель Боррозу, канцлер ФРГ Ангела Меркель, прем'єр Великої Британії Девід Кармедон та інші високопоставлені дипломатичні представники. На запитання, чи можлива допомога НАТО у разі військової агресії Росії, посол США в Україні Джеффрі Пайєтт відповів: «Президент Обама з цього приводу чітко висловився: «Ми не будемо вступати у війну з Росією через Україну». Думаю, що і Росія не хоче платити таку ціну і вступати у військову конфронтацію із Заходом. РФ потрібні хороші стосунки з Україною, щоб її продукція і товари могли йти транзитом через Україну в Європу. Так само думають і мої колеги з українського Уряду, з якими я спілкуюся. Вони також зацікавлені в конструктивних відносинах з Москвою. Але зараз рішення за Росією». На нинішньому етапі Україна повинна прагнути, з одного боку, «імплантувати» європейські цінності у всі сфери держави, а з іншого, не «вступати в жодні інтеграційні» союзи з агресором – Росією.